

Overdracht College-Raad

Datum 12 mei 2017

onderwerp	Uitwerking motie declaratiefonds voor volwassenen
portefeuillehouder	Nelleke Vedelaar
informant	Dekker, Astrid (3268)
medeopstellers	
afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling
bijlagen	Voorstel: Beslisnota Uitwerking motie declaratiefonds voor volwassenen

Voorgesteld besluit raad

1. in te stemmen met het voornemen van het college de declaratieregeling voor participatie van volwassenen in te stellen,
2. de regeling te evalueren als 50% van het budget benut is,
3. in te stemmen met financiële dekking voor de declaratieregeling participatie voor volwassenen ter grootte van € 500.000 binnen programma 4 Inkomen (€ 250.000 ten laste van 2017 en € 250.000 ten laste van 2018),
4. de motie Invoering declaratiefonds (participatie voor volwassenen) als afgedaan te beschouwen.

Beslisnota voor de raad

Datum 18 april 2017

Openbaar

Onderwerp Uitwerking motie declaratiefonds voor volwassenen
Versienummer

Portefeuillehouder Nelleke Vedelaar
Informant Astrid Dekker
Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling / OWS
Telefoon (038) 498 3268
Email A.M.Dekker@zwolle.nl

Bijlagen Geen

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. in te stemmen met het voornemen van het college de declaratieregeling voor participatie van volwassenen in te stellen,
2. de regeling te evalueren als 50% van het budget benut is,
3. in te stemmen met financiële dekking voor de declaratieregeling participatie voor volwassenen ter grootte van € 500.000 binnen programma 4 Inkomen (€ 250.000 ten laste van 2017 en € 250.000 ten laste van 2018),
4. de motie Invoering declaratiefonds (participatie voor volwassenen) als afgedaan te beschouwen.

Datum 18 april 2017

Inleiding

Met de motie Invoering declaratiefonds (participatie voor volwassenen) aangenomen in de raadsvergadering van 11 november 2016, vraagt de raad om de voorstellen voor een declaratiefonds of stadspas voor volwassenen uit te werken, zodat ook voor inwoners met een laag inkomen de mogelijkheid voor creatieve educatie, sport en welbevinden mogelijk is. In deze nota wordt u geïnformeerd over de resultaten.

Om te komen tot uitgewerkte voorstellen is een oproep gedaan tijdens de stadsdialoog van Zwolle Armoedevrij! en zijn er gesprekken gevoerd met o.a. ervaringsdeskundigen, betrokken raadspartijen en leden van de klankbordgroep van de participatieraad. Daarbij is aandacht besteed aan de wensen van de doelgroep en de mogelijkheden om daarbij aan te sluiten. Ook is verkend in welke vorm een stadspas of declaratiefonds voor participatie voor volwassenen zou passen binnen de specifieke Zwolse situatie en de vele bestaande initiatieven in de stad om mensen met een laag inkomen te ondersteunen bij participatie. Ook zijn voor en nadelen van een aantal mogelijke varianten, evenals wettelijke- en uitvoeringsvoorwaarden verkend.

Welke participatievormen vergoeden?

Het bestaande aanbod in de stad voor participatiemogelijkheden en financiële ondersteuning daarbij is divers. Veel (gratis) participatiemogelijkheden staan op www.samenzwolle.nl, en via diverse partijen worden er mogelijkheden voor ontspanning, ontmoeten, vakanties voor minima geboden. Aanvullend daarop kwamen veel individuele wensen naar boven. Met een laag inkomen verandert er veel in je leven. “Je bezuinigt op veel, voeding, abonnementen en lidmaatschappen, je kan niet meer uit eten of een keer naar de film, reizen wordt duur. Hierdoor verandert er veel in je leven, zelfs je vriendenkring verandert. Een extraatje, in welke vorm dan ook, zou wenselijk zijn.” aldus een ervaringsdeskundige. Als grote gemene deler werden genoemd een tegemoetkoming voor vervoer, sport en cultuur met name bibliotheek, film, theater, museum. Die kosten zijn voor veel mensen een probleem. Keuzemogelijkheid voor een vergoeding zou goed aansluiten bij de behoefte.

Hoe vergoeden, via fonds of stadspas?

De motie vraagt om voorstellen voor declaratiefonds en stadspas. Beide ideeën zijn verkend. Het gaat erom hoe het gebruik zo makkelijk mogelijk kan zijn voor de doelgroep en hoe het aanbod zo divers mogelijk en samen met de stad kan worden geboden. Er zijn in Zwolle projecten, activiteiten en regelingen die zijn gericht op het voorkomen van sociaal isolement en het bevorderen van maatschappelijke participatie. Veel bedrijven steunen dit aanbod, bijvoorbeeld via een bijdrage aan de kerstpakkettenactie, het sinterklaasfeest of donaties aan de Voedselbank, aan wervingsacties van fondsen en stichtingen, via eigen initiatieven zoals Niemand krijgt de schuld. Partijen weten elkaar te vinden. Ook zijn er al meerdere initiatieven om met alternatieve betaalmiddelen iets extra's of korting te kunnen bieden. Zo heeft Gift City Twinkels, is er Zwolse Pepermunt om geld zoveel mogelijk binnen Zwolle te laten circuleren en zijn er ruilkringen via Lets Zwolle waar je duiten kunt verdienen en met duiten kunt betalen. Over deze alternatieve betaalmiddelen kwamen enthousiaste verhalen.

De vraag rees in hoeverre de introductie van een Zwolse stadspas hier toegevoegde waarde zal hebben of juist concurrerend zal zijn aan de vele goedlopende initiatieven. Ook werd vanuit de doelgroep als risico benoemd, dat de stadspas als stigmatiserend kan worden ervaren. Aansluiten op bestaande passystemen, zoals van de Rova, is ook besproken. Het is dan vooral van belang dat iedereen de pas gebruikt en niet alleen de minima, want daarmee zou het toch een stigmatiserende pas worden. Het invoeren van een systeem van een stadspas heeft hoge uitvoeringskosten, zowel in

Datum 18 april 2017

de aanloop als in het onderhoud. De kans op succesvolle werking is gezien de vele initiatieven die er al zijn, moeilijk te voorspellen en zal pas op lange termijn zichtbaar zijn.

Een andere mogelijke wijze voor vergoeding zou via declaratie bij een fonds kunnen zijn. Voor kinderp participatie zijn er dergelijke fondsen, zowel lokale als landelijke. Voor volwassenparticipatie zijn deze fondsen echter niet bekend. Voor een fonds zal dus in Zwolle een nieuwe stichting opgericht moeten worden met bestuursleden die zich willen inzetten voor fondsenwerving. Ook hier is moeilijk te voorspellen in hoeverre hier animo voor is en in hoeverre de nieuwe stichting succesvol zal zijn in het werven van extra gelden zonder daarbij concurrerend te zijn aan het bestaande. Het oprichten van een lokaal Zwols fonds lijkt met eenmalig geld en de wens om op korte termijn een regeling in te voeren geen reële optie.

Daarnaast zal ook bekeken moeten worden waar de uitvoering van het fonds wordt belegd. Bij de fondsen voor kinderp participatie in Zwolle bleek dit in het verleden een tijdrovende bezigheid voor de (vrijwillige) bestuursleden en ondersteunt de gemeente nu bij de uitvoering. Het ligt voor de hand dat ook voor volwassenparticipatie de uitvoering bij de gemeente belegd wordt. Op grond van de gemeentewet mag de gemeente een tegemoetkoming verlenen voor bevordering van deelname aan culturele, maatschappelijke en sportieve voorzieningen en activiteiten door het instellen van een declaratieregeling.

Beoogd effect

Gezien bovenstaande verkenning en de motie die oproept om met voorstellen te komen, heeft het college besloten om een gemeentelijke declaratieregeling voor volwassenparticipatie in te voeren in 2017. Met de in te voeren declaratieregeling wordt aan volwassenen uit huishoudens met een laag inkomen volgens de Zwolse armoedegrens de mogelijkheid geboden om een tegemoetkoming aan te vragen voor de kosten voor participatie. Zodat zij ondanks hun beperkte financiële situatie mogelijkheden hebben voor deelname aan culturele, maatschappelijke en sportieve voorziening. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan preventie van zwaardere sociale problematiek.

Argument

1.1 De mogelijkheden voor vergoeding binnen de regeling sluit zoveel mogelijk aan bij de wensen van de doelgroep.

Het declaratiefonds vergoedt een beperkt aantal opties voor participatie. Deze posten sluiten voldoende aan bij de diverse wensen van de doelgroep. En het college acht het van belang dat alle posten het hele jaar door participatie stimuleren. Door het aantal beperkt te houden kunnen we behoefte en gebruik goed monitoren, evenals effecten in de stad op overig aanbod. Bovendien houden we met een beperkt aantal keuzes de uitvoeringskosten laag, omdat we een snelle en eenvoudige toets kunnen uitvoeren. . Op basis van de verkenning is college voornemens om voor de volgende vormen van participatie een tegemoetkoming te verlenen.

1. Tegemoetkoming in de kosten voor lidmaatschap van de bibliotheek (€ 57,50 per jaar) Een jaar lang onbeperkt boeken en dvd's lenen. Daarnaast kunnen in de stadkamer kranten, tijdschriften worden gelezen en zijn er computers en wifi beschikbaar. Ook is in Zwolle veel informatie te vinden in de Stadkamer over cursus- en cultureel aanbod in de stad, er zijn Walk en Talks en is er volop ruimte om te ontmoeten. Lidmaatschap voor een partner (en voor kinderen tot 18 jaar) is gratis. De bibliotheek biedt ook een boekendienst aan huis, voor wie niet zelfstandig naar de Stadkamer kan komen.

Datum 18 april 2017

De bibliotheekpas biedt veel extra voordelen aan alle leden, zoals bijvoorbeeld korting op toegang bij musea, film en theaterkaartjes. Op de site www.voordeelmetjebiebpas.nl staat een totaaloverzicht met lokale en landelijke kortingsmogelijkheden. Het aanbod in Zwolle is wisselend en bestaat op een dag in maart 2017 bijvoorbeeld uit korting op toegang Fundatie, korting op lidmaatschap kunstuitleen, korting op de uitvoering van de Mattheus Passie en korting op toegang tot de World Press Photo2016.

2. Tegemoetkoming voor vervoerskosten
Vervoer blijkt bij participatie vaak een grote kostenpost. Niet iedereen kan altijd elk bezoek aan bijvoorbeeld familie, sportclub of bibliotheek lopend of fietsend afleggen. De regeling biedt een vergoeding van € 60 per jaar voor het opladen van een ov kaart. Daarmee kan gebruik gemaakt worden van bus- en treinvervoer in Zwolle en daarbuiten.
3. Tegemoetkoming van € 60 in de kosten voor sportmogelijkheden. Hierbij wordt gedacht aan een tegemoetkoming voor entree bij de Zwolse zwembaden, vergoeding bij Zwolse sportverenigingen en voor lidmaatschap van een sportschool.
4. Tegemoetkoming in de kosten van een museumjaarkaart € 59,90.

Omdat de bedragen nauwelijks verschillen qua hoogte wordt bij de declaratieregeling standaard € 60,00 vergoed per categorie. Het maximale aantal vergoedingen per persoon per jaar wordt gesteld op twee.

1.2 Een gemeentelijke declaratieregeling is snel en eenvoudig in te voeren.

Er zijn geen landelijke of lokale stichtingen of fondsen gericht op volwassenparticipatie waar we eenvoudig bij aan kunnen sluiten. Om toch snel tot een werkbare regeling te komen kunnen we gebruik maken van de mogelijkheden van de gemeentewet om een declaratieregeling in te voeren. De gemeentelijke declaratieregeling is snel in te voeren na het vaststellen van een verordening, eenvoudig aan te vragen voor de doelgroep. Ook gezien het incidentele karakter van de financiering is dit de meest praktisch oplossing, omdat er weinig kosten gemoeid zijn met opstarten (en eventueel stopzetten in de toekomst) van de regeling. De regeling zal deze zomer via een verordening worden vastgesteld. Daarin zal de uitvoering van de regeling worden beschreven. In lijn met onze visie op dienstverlening zal declaratie vooraf mogelijk zijn op basis van vertrouwen. Controle kan achteraf steekproefsgewijs plaatsvinden. Hierdoor blijven de uitvoeringskosten beperkt.

2.1 De gemeentelijke regeling biedt ruimte om verdere mogelijkheden te verkennen.

Het college is van mening dat een gemeentelijke regeling het beste past binnen de uitgangspunten van het huidige armoedebeleid, om samen te werken met partners en zoveel mogelijk het beschikbare geld bij de doelgroep terecht willen laten komen. Door te starten met een eenmalige gemeentelijke regeling kunnen we ervaring opdoen met het gebruik het gebruik goed monitoren en stimuleren. We kunnen ervaring opdoen en uitbreiding van de mogelijkheden verkennen. Daarbij zal met name gekeken worden hoe we binnen de declaratieregeling samenwerking met bedrijven kunnen realiseren. Enkele concrete ideeën/richtingen daarbij zijn om via de Stadkamer en de betrokken sportverenigingen te verkennen of extra gebruiks- of kortingsmogelijkheden geboden kunnen worden bij het lidmaatschap, bij voorkeur ook in samenwerking met bedrijven. Ook zullen we monitoren in hoeverre de bibliotheekpas gebruikt wordt door de doelgroep (om gebruik te maken via voordeelmetjebiebpas.nl) en door Zwolse bedrijven (om aanbiedingen te doen).

Risico's

Datum 18 april 2017

Bij een nieuwe regeling is het ongewis hoe het gebruik zich, met name in de eerste jaren ontwikkeld. Ook is er sprake van incidentele financiering. Het is daarom moeilijk in te schatten wanneer het budget van de declaratieregeling uitgeput zal zijn en hoelang de regeling uitgevoerd kan worden. De verwachting is dat met het budget de regeling voor 2017 en 2018 voldoende is.

Financiën

De financiële claim voor invoering van deze declaratieregeling voor participatie van volwassenen is € 500.000 incidenteel. Het bedrag is gebaseerd op een deelnamegraad van 50% tot 60% van de doelgroep (ongeveer 7.500 volwassenen met een inkomen tot de Zwolse armoedegrens), een gemiddeld declaratiebedrag van € 100 en uitvoeringskosten met een zo licht mogelijk administratieve toets (uitvoeringskosten € 60.000). Het budget van € 500.000 wordt eenmalig beschikbaar gesteld binnen programma 4 Inkomen (€ 250.000 ten laste van 2017 en € 250.000 ten laste van 2018) en de besteding – afhankelijk van het gebruik van de regeling – loopt door in 2017, 2018 en eventueel verder.

Vervolg

De declaratieregeling zal worden uitgewerkt in een verordening. Verwachte ingangsdatum is 1 september 2017.

De raad zal via de gebruikelijk beleidsrapportages in voor- en najaar en op het moment dat het budget voor 50% gebruikt is, geïnformeerd worden over het gebruik, de ontwikkelingen van het aanbod en de financiële resultaten van de regeling. Evaluatie zal gebeuren in samenspraak met doelgroep en partners.

Communicatie

De nieuwe regeling zal onder de aandacht worden gebracht via diverse kanalen, zoals de websites van de gemeente en het sociaal wijkteam, via berichten in de wijzer, via de nieuwsbrief van de stadsdialoog, in overleggen met partners en via een netwerk van ervaringsdeskundigen. Ook zullen we waar mogelijk de doelgroep met een persoonlijke brief of aanvraagformulier op de hoogte stellen van de nieuwe regeling. Dit geldt met name voor degene die al gebruik maakt van een gemeentelijke minimaregeling, omdat we van deze groep al adresgegevens hebben.

Openbaarheid

Deze nota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris